

HEDEMORA
KOMMUN

Kvalitetsrapport Förskola

Läsåret 2016/2017

Förskolan Björkbacken

Förskolechef Eva Byhlin (Petra Forsberg)

Det svenska skolsystemet, *förskolan, grundskolan, grundsärskolan, fritidshem, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och den kommunala vuxenutbildningens olika delar* regleras av skolagen (2010:800) och av diverse förordningar.

Utöver det kan kommunen som skolans huvudman sätta egna mål för skolan vilka i Hedemora Kommuns finns i verksamhetsplanen (mål och budgetplan 2016)

Innehåll

1. Förskolechefens sammanfattning.....	2
2. Beskrivning av verksamheten	3
3. Uppföljning av åtgärder enligt kvalitetsrapport hösten 2016.....	3
4. Det systematiska kvalitetsarbetet	4
5. Året i verksamheten	5
6. Lednings och utvecklingsarbete.....	6
7. Normer, värden och trygghet	7
8. Utveckling och lärande	8
9. Specialpedagogiskt stöd i förskolan.....	10
10. Barns Inflytande	11
11. Hem och förskola	12
12. Samverkan med förskoleklassen, skola och fritidshemmet	13
13. Personal och arbetsmiljö	14
14. Ekonomi	16
15. Prioriterade förbättringsområden för läsåret 2017/2018	16

1. Förskolechefens sammanfattning

Svar: Nästan en halv miljon barn går i förskolan i Sverige. Det innebär att 83 procent av landets 1–5 åringar deltar i förskolans verksamhet varav 76 procent i åldersgruppen 1–3 år och 94 procent i åldersgruppen 4–5 år. När det görs enkäter nationellt kring vilket förtroende människor har för olika samhällsinstanser så hamnar förskolan alltid högt upp på listan. Hedemora kommun är inte ett undantag, vi kan utläsa ur enkäten att vårdnadshavarna upplever sina barns vistelse på förskolan som trygg (9,3/10) Men vi har utmaningar även i Hedemora där vårdnadshavarna upplever att vi har en bit att gå vad det gäller anpassningar efter barnets behov(7,5/10) Björkbackens förskola är en mångkulturell förskola och detta ställer höga krav på att personalen är lyhörd, flexibel och nyfiken på andra kulturer. Vi behöver utveckla arbetet kring barn med annat modersmål. Vi har inga forum där barnet kan utveckla och befästa sitt strakaste språk som i det flesta fall är modersmålet. Att som barn vistas i en mångkulturell miljö är fantastiskt och speglar det samhälle som våra barn växer upp i med olika kulturer, nationalitet och traditioner. Jag är mycket glad över att få arbeta och leda Björkbackens förskola. Ett arbete där vi ställs inför både svårigheter och utmaningar som utvecklar oss och barnen. Vi vet vilka utmaningar vi har och vi är beredda att anta dessa utmaningar. Jag är både stolt och glad över de fantastiska pedagoger/lärare som vi har anställda inom vår organisation. Pedagoger/ lärare som tänder stjärneögon varje dag, väcker nyfikenhet och utvecklar Hedemora kommuns förskolor.

Under våren har det gjorts en chefsförtätning inom Hedemora Kommuns förskolor, vilket ger mig som förskolechef större möjlighet att vara delaktig i mina verksamheter och som förhoppningsvis kommer att leda till att pedagoger/lärare kommer att uppleva att chefen är

med närvarande i verksamheten. Björkbackens förskola har också haft äran att under kommande år ta emot statsbidrag för minskade barngrupper, vilket innebär att organisationen kring att dela barnen in mindre grupper som redan påbörjats, kan utvecklas ännu mer. Förhoppningsvis leder detta till en högre tillfredsställelse och arbetsglädje bland personalen och därigenom också lägre sjukskrivningstal.

2. Beskrivning av verksamheten

En kort presentation av förskolan. Beskriv kortfattat organisation: ledning, pedagoger, arbetslag etc.

Svar: Förskolan Björkbacken ligger i Vikmanshyttan. Det är en förskola med 64 barn och 11 pedagoger. Barnen är uppdelade i två byggnader. De yngsta barnen går på Björkbacken och de äldsta barnen går på Svalan. Barnen är uppdelade i tre åldersgrupper på Björkbacken och en grupp på Svalan som delar sig i olika smågrupper beroende på vad de ska göra. Det finns ett tillagningskök där både skolan och förskolan får sin mat. Förskolechefen som ansvarar för förskolan Björkbacken har också haft ansvar för ytterligare tre förskolor under hösten och två under våren.

Grundfakta

	2016 vt	2016 ht	2017 vt
Antal barn i förskolan 15 oktober och 15 maj	63	57	65
Antal avdelningar	4	4	4
Antal barn med annat modersmål	8	10	12
Födelseår, barn i följande åldrar 15/10, 15/5			
2010	11	0	0
2011	14	15	16
2012	8	16	16
2013	12	13	13
2014	0	8	8
2015	0	5	11
2016	0	0	1

3. Uppföljning av åtgärder enligt kvalitetsrapport hösten 2016

Redovisa och utvärdera hur ni arbetat med de förbättringsområden ni identifierade i förra kvalitetsredovisningen.

Pedagogiska dokumentationen i Kvalarbetet ”Förskola i hållbar framtid” projekt som kommer att pågå i 3 år.

Under hela året har vi dokumenterat på våra väggar, golv och fönster. Vi har också haft en dokumentationsvägg. Dokumentationer har satts upp allt eftersom och har förändrats med projektet. Barnen har haft tillgång till bilder, text och alster. På grupplaneringarna har pedagogerna använt sig av sina dokumentationer som underlag för diskussioner. Dokumentationerna har legat till grund för kommande veckors planering. Vi har använt oss utav Ipad för dokumentation och touch Tv:n för att reflektera tillsammans med barnen. Dokumentationerna har lagts ut på Unikum, så att även vårdnadshavarna kunnat reflektera tillsammans med barnen. Dokumentationen har både känts som hjälp och stress från pedagogernas sida. Situationer i barngrupper har gjort att det har varit svårt att hinna med. Det har varit bra för att vi har haft möjlighet att visa vår verksamhet för barn och föräldrar, en tydlighet i vad vi gör och vilka mål vi arbetar mot. Det vi vill utveckla kommande år, är att få barnen mer delaktiga i dokumentation och reflektion. Reflektera i våra små grupper tillsammans med barnen direkt när vi haft våra aktiviteter.

Utbildning i den språkliga medvetenheten TRAS (observation av språk i dagligt samspel)

Samtliga tillsvidareanställda pedagoger har deltagit i utbildningen TRAS. Utbildningen genomfördes under tre träffar. Arbetet med att använda TRAS har påbörjats. På våra planeringsmöten använder vi trasschemat som underlag för diskussion och det är en hjälp för den pedagogiska planeringen. En pedagog deltar i språknätverket. TRAS är ett bra hjälpmedel men vi behöver diskutera hur vi gör för att hitta tid och organisation kring det.

Utveckla utegården

Björkbackens utegård har inte kunnat förändras så mycket på grund av en byggnation mellan förskolan och matsalen. Under våren har vi iordningsställt ett nytt lekhus, en fjädergunga och skapat ett lugnt uterum för barnen. Utanför gården finns en skog som vi besöker. Material som finns i skogen tas också in på förskolegården och används i arbetet inne. På Svalans utegård har vi också iordningställt ett lekhus, en balansgång, en vattentunna där barnen själva ska kunna hämta vatten. Sandbord till sandlådorna kommer inom kort. Sparkcyklar har köpts in till de äldre barnen. Vi väntar på att vår gård ska återställas efter byggnationer som varit. Barnen saknar saker att göra.

4. Det systematiska kvalitetsarbetet

Redovisa enhetens systematiska kvalitetsarbete bedrivits. Hur involveras personal, elever och vårdnadshavare? Hur dokumenteras arbetet? Ge några exempel på uppföljningar och pågående utvecklingsarbete.

Svar:

Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs genom:

Enkäter till vårdnadshavare och personal.

Dokumentation avdelningsvis i PowerPoint

Kvalitetsarbetet 2015/16 har lyfts på APT-träffar, pedagogmöten och planeringsdagar

Vi har ett aktivt arbete kring förskolans Trygghetsplan.

Återkoppling av dokumentation och reflektion tillsammans med barnen är ett pågående utvecklingsarbete Det systematiska kvalitetsarbetet redovisas genom vår projektmall i power-point. Vårdnadshavare involveras i vårt systematiska kvalitetsarbete genom Unikum där vi synliggör vårt projektarbete förskola för hållbar utveckling. Där kan föräldrarna

kommentera och ha åsikter. Att arbeta med projekt och reflektion finns beskrivet i förskolechefernas ledningsdeklaration som gäller alla kommunala förskolor.

På Björkbackens förskola pågår arbetet med att utveckla ett projektinriktat arbetssätt där reflektion och pedagogisk dokumentation är viktiga verktyg. Projekten dokumenteras i en Powerpoint som är tillgänglig för alla pedagoger. Att arbeta med projekt och reflektion finns beskrivet i förskolechefernas ledningsdeklaration, som gäller alla kommunala förskolor.

På förskolan sätts dokumentationer upp på väggar, golv och fönster. Där visas vilka projekt barnen arbetar med, vad barnen får syn på och lär sig. Dokumentationerna läggs också ut på Unikum så att de blir tillgängliga för vårdnadshavare och barn. Dokumentationerna används vid reflektion tillsammans med barnen. I reflektionen använder vi oss av foton, filmer och alster. Barnen blir delaktiga och deras intressen tas tillvara. Under den schemalagda pedagogiska utvecklingstiden diskuterar pedagogerna hur måluppfyllelsen ser ut för barnen och hur vi går vidare.

Förskollärarna och barnskötarna har fått utbildning i pedagogisk dokumentation.

En del av det systematiska kvalitetsarbetet är också de enkäter som skickas ut till vårdnadshavare en gång om året.

5. Året i verksamheten

Beskriv kortfattat hur ni har organiserat verksamheten

Redogör för viktiga händelser (utöver det som beskrivs i kap. 4 "Det systematiska kvalitetsarbetet) som haft betydelse för måluppfyllelse och utveckling. Beskriv mer ingående för något/några av de teman, studiebesök eller andra aktiviteter som är typiska för hur ni arbetar i verksamheten eller på annat vis haft betydelse för förskolan under året. Använd dokumentationen som stöd. Tillsyn av Skolinspektionen eller annan myndighet ska redovisas.

Svar:

Vi har arbetat i olika grupper på förskolan men alla grupperna har utgått från vårt projekt "Förskola för hållbar utveckling". Syftet med detta har varit att ge barnen möjlighet att fördjupa sig och få en känsla för världen och värden genom att undersöka och utforska. Vi har vid många tillfällen erbjudit barnen möjlighet att använda sig av många olika uttryckssätt.

En av grupperna på förskolan har fördjupat sig i naturvetenskapliga fenomen av olika slag. Vi har tillsammans med barnen provat på olika typer av experiment. Vi har utgått från materialet som finns i NTA lådorna samt olika tekniska hjälpmedel. I det här projektet ville vi ge barnen möjlighet att utforska nya områden för vi sen kunna samtala om olika fenomen som uppstått. Tillsammans med barnen har vi forskat för att förstå sammanhang, förundrats och för att ge barnen en känsla och respekt för vår miljö.

En kommentar från ett barn på frågan: "Vad är experiment?" – "Man gör något som man inte vet vad det blir!"

En av de yngre grupperna på förskolan fortsatte med förra årets projektarbete som var tema vatten. Barnen har fått undersöka vatten i dess olika former, flytande, fast och gas och fått följa vatten genom de 4 olika årstiderna. Barnen har målat med vatten, fryst vatten, smält

vatten och hållt och öst vatten. Genom detta har barnen kunnat använda sina olika sinnen och fått en förståelse och känsla för hur vatten förekommer i olika former.
se PowerPoint alla olika grupper

Vårdnadshavarna och pedagoger har svarat på skolverkets enkät

6. Lednings och utvecklingsarbete

Lag och förordning I skollagen står det att förskolechefen särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas samt att förskolechefen ansvarar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Redovisa hur organisationen är utformad. Om du uppdragit åt andra anställda att fullgöra enskilda ledningsuppgifter, redovisa till vem och vilka uppgifter det avser. Hur försäkrar du dig om att den/de du överlämnat ledningsuppgifter till har kompetens och erfarenhet att fullgöra dessa?

Svar: Förskolan leds av förskolechef övrig rollfördelning följer läroplan samt skollag. De 12 kommunala förskolorna delar sedan hösten 2015 på 3.0 uppdrag som pedagogista/pedagogisk utvecklare. Under verksamhetsåret, helt eller delvis, har några förskolor inte haft någon pedagogista/pedagogisk utvecklare. På Björkbacken har det inte funnits någon pedagogista/pedagogisk utvecklare under året men förskolan har fått samma frågeställningar som övriga förskolor. Målet är att en pedagogista kommer till hösten 2017. Pedagogistorna träffar förskolecheferna en gång i månaden för att diskutera uppdraget och vad som händer på de olika förskolorna. Pedagogistorna arbetar tillsammans med pedagogerna med läroplanens olika områden. Varje läroplansområde beskrivs med mål, process, resultat, analys och förbättringsområden. Under verksamhetsåret har förskolechefen tagit del av det skrivna i Powerpointen, som sammanställs efter året i kvalitetsrapporten.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: I enkätresultatet anser pedagogerna att förskolechefen bör vara mer närvarande i barngruppen (2,3/10). Dock anser pedagogerna att förskolechefen känner till verksamheten (6,9/10) men kan utvecklas och fördjupas, pedagogerna anser också att förskolechefen vet vilka utmaningar som pedagogerna står inför (6,7/10) men även detta är ett utvecklingsområde. Under verksamhetsåret ht16/vt17 har en ny organisation satts med en ny förskolechef. Detta för att kunna öka närvaron i verksamheten. För att nå en förbättring inom detta område bör även närvaron i verksamheten öka, tid för detta är nu avsatt enligt planering. Detta för att kunna möta barn och pedagoger samt vårdnadshavare. Pedagogerna upplever trots detta att de kan ta upp eventuella problem med sin förskolechef (8,2) och att de känner sig betydelsefulla på sin arbetsplats (7,9). Vi önskar en synlig ledare, som vet vad vi pratar om och hur vår situation ser ut. Veta vilka barn vi pratar om. Det får inte bli för långt emellan chefen och oss som arbetar ute i verksamheten.

Enkäten visar att pedagogerna upplever att barngruppsstorleken är relativt bra (6,7/10) är medelvärde På frågan om "Hur nöjd är du med antalet barn på din avdelning?" man kan dock se att pedagogerna är mer nöjda med sammansättningen av barngruppen på sin

avdelning (7,2/10). Vi har arbetat med barnen i mindre grupper, en pedagog och några barn arbetar tillsammans och det har gjort att vi hinner med barnen på ett annat sätt. Med hjälp av statsbidragspengarna kan vi utveckla detta arbetssätt ännu mer. Diskussionen om hur vi använder oss av våra extra tjänster behöver hållas levande under året.

7. Normer, värden och trygghet

Lag och förordning: Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar.

Verksamhetsplansmål: Alla flickor och pojkar upplever trivsel och trygghet i vår verksamhet.

Svar: *Se trygghetsplanen för Björkbackens förskola 2016/2017*

Förskolans prioriterade värden är: glädje, trygghet, nyfikenhet, utforskande och mod.

Vi arbetar efter vår trygghetsplan, den revideras en gång per år och information lämnas till vårdnadshavare vid utvecklingssamtal.

Observationer genomförs återkommande för att identifiera riskområden.

Vi stävar efter att vara närvarande pedagoger bland barnen och vid behov hjälpa de att lösa konflikter som uppstår. Vi stöttar barnen i att själva hitta lösningar.

Vi för en dialog med barnen om det trygghetsarbete som vi bedriver.

Redovisa situationen på förskolan utifrån ett värdegrundsperspektiv när det gäller relationen mellan barn och mellan personal och barn samt eventuell förekomst av kränkande behandling.

Svar: *Se trygghetsplanen för Björkbackens förskola 2016/2017*

Redovisa förskolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn avseende kontinuerliga insatser och specifika insatser under pågående verksamhetsår.

Svar: : *Se trygghetsplanen för Björkbackens förskola 2016/2017*

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: Enkäten har besvarats av 52% av våra vårdnadshavare. Årets enkätresultat visar att vårdnadshavarna upplever att barnen ges samma förutsättningar oavsett kön och att förskolan inte accepterar kränkande behandling (8,7/10). Vi fortsätter vårt arbete med normer, värden och trygghet på förskolan genom följande:

Pedagogerna är uppmärksamma och medvetet ändrar karaktärerna i sånger, rim och ramsor. På vårdnadshavarenkäten har vårdnadshavarna svarat att på deras barns förskola ges flickor och pojkar samma förutsättningar (9,5/10,0).

I enkäten kan vi också se att vårdnadshavare upplever att deras barn trivs på förskolan (9,4/10) samt att barnets känslomässiga behov tillgodoses (8,6/10). Vårdnadshavare upplever också att personalen arbetar för att barnen ska utveckla respekt för varandra (9,1/10).

På våra APT träffar diskuterar vi vårt ”På lika villkors” arbete. Vid varje APT har ett arbetslag ansvarat för att presentera ett material som vi fått tagit del av i förväg och sedan diskuterat. Det blir bra och fokuserade diskussioner när vi har konkret material att utgå ifrån. Alla arbetslagen är engagerade. Inför nästa läsår vill vi använda pedagogmötena, för att utöka diskussionstiden.

Biblioteket har varit behjälpligt med att skicka böcker där huvudkaraktärer varit både flickor och pojkar. Vid granskning av boklådorna har vi sett att det är lika många flick- som pojkkaraktärer.

Vi tror att våra resultat beror på att vi berättar för vårdnadshavare om hur vi arbetar med ovanstående frågor. Vi visar också på det vi gör genom dokumentation som vårdnadshavare kan ta del av. Vi tror att vårdnadshavare känner att vi ser deras barn, material finns tillgängligt för barnen. Vi säger t ex inte ”att vi arbetar bara med skapande på torsdagar”, utan om barnen vill skapa vid andra tillfällen under veckan så finns materialet tillgängligt.

8. Utveckling och lärande

Lag och förordning: Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

Verksamheten ska vidare bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra grunden för förskolans verksamhet. Den ska utgå ifrån barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas till vara för att skapa mångfald i lärandet.

Verksamhetsplansmål: Alla flickor och pojkar i förskolan ökar sin nyfikenhet och sitt lärande genom lek i en stimulerande miljö

Förskolan ska stärka alla flickor och pojkar att utveckla sitt modersmål och sin kulturella identitet.

Redovisa förskolans resultat utifrån uppdraget att erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Svar: Förskolan arbetar med ”Utveckling och Lärande” utifrån ett projektinriktat arbetssätt där reflektion och dokumentation är viktiga verktyg.

Vi har erbjudit många olika typer av utforskande aktiviteter genom att arbeta med olika material, olika former av tekniker, det barnen själva upptäckt i vår närmiljö (växter och djur). Lyssnat på flickornas och pojkarnas egna funderingar och teorier, undersökt om de stämmer.

Vi har tagit in material utifrån, barnen har undersökt med mikroskop.

Vi har sett nyfikenhet, förundran, barnen har egna teorier, vill undersöka mera.

De vill använda och utveckla sina teorier, upptäcka om det händer något nytt.

Vi har haft läsgrupper varje vecka där elever från skolan har kommit och läst för våra barn. Våra barn som har haft annat modersmål än svenska har fått lyssna på böcker på sitt språk av eleverna. Vi har uppmärksammat de språk vi har på förskolan genom att alla barn har tittat på film, lyssnat på musik, har haft tillgång till böcker, studerat kartor och flaggor.

I enkäten kan vi se att vårdnadshavare är nöjda med det arbete vi lägger ner kring barnens utveckling och lärande. På frågor i området "Utveckling och lärande" får vi ett index på 8,7/10. På frågor som rör området "Trygghet och omsorg" hamnar index på 8,9/10.

Redovisa förskolans resultat utifrån uppdraget att stimulera och utmana barnets utveckling och lärande.

Svar: : I enkäten till vårdnadshavare ser vi att de tycker att vi "erbjuder en stimulerande miljö" (8,2/10) samt att "förskolan väcker barnets nyfikenhet" (8,9/10) Genom att observera, intervjua och reflektera tillsammans med barnen har de fått möjlighet att gå djupare i sina tankar och funderingar. Det har också gett oss pedagoger möjlighet till att utmana barnen vidare i de nya frågor och förslag som uppstått. Barnen har fått möjlighet att fantisera och fundera tillsammans i sina lekar. I vår reflektion tillsammans med barnen lyfter vi medvetet frågor kring likheter och olikheter .

Redovisa hur förskolan tar reda på barns olika förutsättningar och behov och tar hänsyn till dessa vid organisering och planering inom förskolan.

Svar: Vårdnadshavarna är viktiga personer för förskolan. Två gånger per år erbjuds vårdnadshavarna utvecklingssamtal där de får möjlighet att prata om det egna barnets utveckling tillsammans med pedagogerna. På förskolan träffar vårdnadshavare personal varje dag vilket skapar bra förutsättningar för dialog om barnet.

Pedagogerna gör observationer för att ta reda på barnens förutsättningar och behov. Utifrån det organiserar och planerar vi verksamheten

Redovisa hur du säkerställer att förskolan stimulerar barnens utveckling och lärande.

Svar: Vi kartlägger, observerar och analyserar innehållet i vår Power Point och utvecklar verksamheten utifrån dess innehåll. Detta för att säkerställa att vi gör rätt åtgärder för att främja utveckling och lärande. Vi tar även hänsyn till vårdnadshavarnas kunskap om det egna barnet och dess behov.

Redovisa hur du säkerställer att förskolan erbjuder en trygg omsorg.

Svar: *Se trygghetsplanen för Björkbackens förskola 2016/2017*

Redovisa hur ni arbetar med barn med annat modersmål än svenska så att de utvecklar sitt modersmål, det svenska språket och sin kulturella identitet. Ge konkreta exempel.

Svar: Svar: Vi har haft läsgrupper varje vecka där elever från skolan har kommit och läst för våra barn. Våra barn som har haft annat modersmål än svenska har fått lyssna på böcker på

sitt språk av eleverna. Vi har uppmärksammat de språk vi har på förskolan genom att alla barn har tittat på film, lyssnat på musik, har haft tillgång till böcker, studerat kartor och flaggor.

Pedagogerna har ett förhållningssätt som kännetecknas av nyfikenhet, öppenhet och en vilja att ta reda på mer om barnets språk.

Hänvisar till rutiner för elevhälsoarbetet i förskola och skola. Vi använder oss av annat modersmål i sagor, sånger, ramsor och vissa ord vid dagliga rutiner. Mer sporadiskt än kontinuerligt.

Redovisa hur förskolan ger ledning och stimulans i barnens lärande och deras personliga utveckling så att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Svar: Vi kartlägger, observerar och analyserar innehållet i vår Power Point och utvecklar verksamheten utifrån dess innehåll. Detta för att säkerställa att vi gör rätt åtgärder för att främja utveckling och lärande. Vi tar även hänsyn till vårdnadshavarnas kunskap om det egna barnet och dess behov.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: Ett projektinriktat arbetssätt är att föredra.

När vi delar barnen i mindre grupper, blir det lättare för oss pedagoger att se alla barn samt att alla barnen blir sedda och hörda.

Vi använder oss av Pedagogisk dokumentation för att nå ut till alla. På detta sätt får barnen, vårdnadshavare och pedagoger möjlighet att ta del av verksamheten.

Reflektion tillsammans med barn och pedagoger är viktigt. Till nästa läsår ska vi försöka hitta mer tid till vardaglig reflektion tillsammans med barnen och detta gärna i mindre grupper.

9. Specialpedagogiskt stöd i förskolan

Lag och förordning: Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra ska ges stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna.

Redovisa hur barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i sin utveckling i form av förskola erbjuds detta.

Svar: Se *Rutiner för elevhälsoarbetet i förskola och skola*

Förskolorna har en specialpedagog 1.0. Specialpedagogen besöker alla förskolor ett antal gånger per termin för att arbeta förebyggande. Förskolecheferna och specialpedagogen träffas en gång i månaden. De barn som behöver specialpedagogiskt stöd har en handlingsplan som utarbetas tillsammans med specialpedagog, förskolechef, personal och vårdnadshavare. Handlingsplanerna tas upp på förskolans APT (arbetsplatsträff) för att se till att de åtgärder som framgår i planen blir av och följs upp. Förskolan kan också ha kontakt med logoped,

BUP, BVC om så behövs. För barn med svåra funktionshinder har möjlighet att söka tilläggsbelopp inför varje höst och vår. Elevhälsans chef tillsammans med förvaltningsledning beslutar vilka barn som är berättigade till tilläggsbelopp.

Redovisa hur förskolan ger föräldrar möjlighet att delta vid utformning av särskilda stödsatser.

Svar: Se *Rutiner för elevhälsoarbetet i förskola och skola*

Vårdnadshavarna är med och utformar handlingsplanen och skriver under den. Fler träffar bokas för uppföljning med vårdnadshavare, specialpedagog och pedagoger under arbetet. Hänvisar till rutiner för elevhälsoarbetet i förskola och skola.

Redovisa hur du säkerställer att verksamheten i förskolan utformas så att barn får det särskilda stöd de behöver.

Svar: : Specialpedagogen och förskolecheferna träffas regelbundet för att ha titta över hur behoven ser ut. Möjlighet finns att söka tilläggsbelopp till barn med stora funktionshinder. Då förskolecheferna arbetar i ett team kan också resurser fördelas mellan förskolorna.

Vi organiserar verksamheten och anpassar miljön efter barnens behov. I det arbetet kan specialpedagogen finnas med som ett stöd.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: Det är bra om vi får återkommande besök av elevhälsan, vi har då möjlighet att ställa frågor och få handledning kring barn. De planerade mötena med specialpedagogen har fungerat bra.

10. Barns Inflytande

Lag och förordning: I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten.

Verksamhetsplansmål: Alla flickor och pojkar upplever att de har inflytande över sin arbetsmiljö och sitt lärande.

Hur säkerställer du barns inflytande i förskolan

Svar: Vi har barnintervju för flickor och pojkar i åldrarna 3-5 år där vi ställer frågan om de får bestämma på förskolan.

Vårt arbetssätt för att få alla flickor och pojkar att komma till tals, bli sedda och hörda, så delar vi barngruppen i mindre grupper.

Vårdnadshavarenkäter

Projekterande arbetssätt

Pedagogisk dokumentation

En pedagogisk miljö som är tillgänglig, tillåtande och inspirerande

Reflektion tillsammans med barnen

Reflektion i arbetslaget

Regelbundna pedagogträffar

Utvecklingssamtal

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: : I vårdnadshavarenkäten har vi index 8,3/10 på frågor som rör området om ”barns inflytande”. På frågan om vårdnadshavare upplever att barnen får vara med och bestämma om hur det ska vara på förskolan får vi medelvärdet 7,5/10.

Vi tror att vårt arbetssätt med att dela barnen i mindre grupper har gjort att det har blivit ett lugn vid aktiviteterna och att detta lugn lever kvar efter att aktiviteten har avslutats. Talutrymmet för barnen har också ökat. Barnen delas i mindre grupper för att alla barnen ska få komma till tals, göra saker i sin egen takt och kunna vara med och påverka sin vardag. Detta gör också att vi har möjlighet att lyssna på vad barnen verkligen säger.

Pedagogerna fortsätter sitt arbete med reflektioner tillsammans med barnen regelbundet.

11.Hem och förskola

Lag och förordning: Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande.

Redovisa förskolan klagomålsrutiner samt om och i sådana fall vilja typer av klagomål nu haft under året

Svar: *Se klagomålsrutin.*

Förskolan har inte haft några klagomål under året.

Redovisa du säkerställer att förskolans arbete sker i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Ge exempel på hur vårdnadshavare ges möjlighet att påverka verksamheten.

Svar: Enkät till vårdnadshavare har delats ut. Vårdnadshavare har en diskussion med personal varje dag vid hämtning och lämning. Vi har fört diskussioner i arbetslaget om bemötande, barnsyn och kunskapssyn. Föräldraaktiva inskolningar har genomförts. Vårdnadshavare till nyinskolade barn har erbjudits uppföljningssamtal och övriga vårdnadshavare har erbjudits utvecklingssamtal, vår och höst. Unikum har utvecklats och vårdnadshavare använder informationskanalen mer och mer. Information om verksamheten har delgetts till vårdnadshavare via unikum. Familjeträffar, träffar där vårdnadshavare och barn deltar, har genomförts under året.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: Årets resultat visar att vårdnadshavarna upplever att de får bra och kontinuerlig information angående deras barns vistelse på förskolan (9,0). Informationen om verksamheten till vårdnadshavarna sker både muntligt vid lämning och hämning samt skriftligt via Unikum. På frågan om vårdnadshavare tycker att de får tydlig information vid utvecklingssamtalet är resultatet i år (9,7). Det kan bero på att utvecklingssamtalen via unikum ger en större tydlighet och ökar vårdnadshavares delaktighet.

Alla vårdnadshavare har blivit erbjudna utvecklingssamtal under höst och vår. De vårdnadshavare som önskade fick tolk. Förskolan har bjudit in till föräldraträffar där vårdnadshavare har fått möjlighet att träffa varandra och pedagoger.

12.Samverkan med förskoleklassen, skola och fritidshemmet

Lag och förordning: Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. När barnets övergång till de nya verksamheterna närmar sig har förskolan den särskilda uppgiften att finna former för att avrunda och avsluta förskoleperioden. Vid övergången till nya verksamheter ska särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd.

Redovisa hur ni samarbetar med andra förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem.

Svar: Överinskolning till förskoleklass skedde under våren med besök i förskoleklass på Rönnen. Överinskolningssamtal hölls med berörd pedagog. Överinskolning mellan Björkbacken och Svalan skedde kontinuerligt under året. Överinskolning skedde kontinuerligt mellan de åldersindelade barngrupperna på Björkbacken under året.

Under sommaren samarbetar alla förskolor i centrum under tre veckor. Nätverk för förskolepersonal ger möjligheter till samarbete. Interna fortutbildningar har genomförts med pedagoger från olika förskolor.

Viss fortbildning sker också tillsammans med pedagoger från skolan.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: Det vore önskvärt att de pedagoger som ska ha förskoleklass och fritids kan ta emot vid första besöket. Det har varit värdefullt för barnen att få besöka fritids och förskoleklass under våren. Det är viktigt att det finns en ordinarie personal på fritids när barnen kommer tillbaka på hösten.

13. Personal och arbetsmiljö

Arbetsmiljölagen (1977:1160) 1 §

Arbetsmiljölagen säger bland annat att arbetsmiljön ska vara tillfredsställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället. Vidare står det att Arbetsförhållandena ska anpassas till människors olika förutsättningar i fysiskt och psykiskt avseende och att arbetstagaren ska ges möjlighet att medverka i utformningen av sin egen arbetssituation samt i förändrings- och utvecklingsarbete som rör det egna arbetet.

Verksamhetsplansmål:

All personal ska uppleva trivsel på sin arbetsplats.

All personal ska erbjudas möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll.

All personal ska ha en kompetens som motsvarar deras anställning.

All personal ska ha ett gemensamt förhållningssätt till eleverna.

Alla medarbetare ska ha kunskap om verksamhetens mål, sin roll och sitt uppdrag.

Varje lärare ska skapa goda förutsättningar för lärandet samt pröva och utveckla nya arbetsmetoder som gynnar flickor och pojkars individuella lärande.

Redovisa hur lagen om registerkontroll vid anställning av personal tillämpas.

Svar: Vi anställer ingen som inte kan uppvisa ett giltigt utdrag ur belastningsregistret. Detta kontrolleras av förskolechef/bemanningsenheten.

Personalstatistik

	2016/2017		
	K	M	To
Antal årsarbetande: totalt (heltid)	10,5		10,5
Antal årsarbetande: förskolärare (heltid)	6		6
Antal årsarbetande: ledning (heltid)	0,33		0,33
Antal årsarbetande: övriga (heltid)	4,5		4,5
Sjukskrivning (del av heltid)			
Andel lärare med behörighet i de ämnen som de undervisar i (i procent). Andel förskollärare	57%		57%
Personalomsättning (i procent)	10%		10%

Beskriv förskolans systematiska arbetsmiljöarbete, hur det bedrivs och vilka slutsatser som dragits under året.

Svar: Vi följer rutinen för systematiskt arbetsmiljöarbete

Redovisa den kompetensutveckling personalen ges möjlighet till.

Svar:

TRAS

Att förundras i naturen

Sommar symposium

Pedagogisk dokumentation

En sagolik utomhuspedagogik

Pedagogista utbildning

Skolforum

En pedagog har gått handledarutbildning (VFU).

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: Enligt de enkätresultat som visas på frågor kring kompetensutveckling, så är siffran förhållandevis låg (6,5/10). Enligt enkätresultatet så anser pedagogerna att en förbättring inom samtliga tre områden krävs. En kompetensutveckling ska vara givande för såväl pedagog som verksamhet och då krävs det en förbättring inom samtliga tre områden (utvärdering av kompetensbehov, användning av kompetensutvecklingen samt koppling mellan verksamhet och utbildning. En åtgärd är att genomföra en inventering under ht17. Medarbetarsamtalen är en viktig grund inom detta område, att ta vara på den kompetens som medarbetaren besitter och vad personen skulle vilja kompetensutveckla sig inom för område. Det är också viktigt att vi som förskolechefer har en gemensam bild inom vikt område vi ser att det finns brister. Genom vårt samarbete med Skolverket och läslyftet samt att vi utbildar SKUOR (språk- och kunskapsutvecklare), finns goda förhoppningar om en samsyn inom förskolan kring Läs, skriv och språkutvecklingen. Detta bör även gagna våra

nyanlända barn som vi har i vår verksamhet. Sjukskrivningar både lång och kort förekommer i verksamheten och det arbetas aktivt för att förbättra..

14. Ekonomi

Verksamhetsplansmål: En långsiktigt hållbar ekonomi genom ekonomisk hushållning. På ett kostnadseffektivt sätt bedriva verksamheten inom budgetram.

Nyckeltal

	2015	2016	2017
Budgetram	5 944 000	6 044 000	6 526 000
Resultat/Prognos (årsbasis)	6 414 000	6 243 000	3 835 000
Differens budget-resultat/prognos	-470 000	-199 000	

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: En enskild förskola kan ha ett överskott eller underskott som kan balanseras upp helheten. Förskolechefen har det övergripande ekonomiska ansvaret och målsättningen är en budget i balans.

15. Prioriterade förbättringsområden för läsåret 2017/2018

Beskriv de prioriterade förbättringsområdena för nästa läsår. Beskriv också kortfattat vilka aktiviteter som är tänkta för respektive område samt förväntad effekt av dessa samt vilka mål som finns för området och/eller aktiviteterna.

Svar:

Pedagogisk dokumentation

Vi vill utveckla vår pedagogiska dokumentation genom att få barnen mer delaktiga i dokumentation och reflektion. Vi vill också utveckla vår reflektion tillsammans med barnen genom att reflektera i våra smågrupper tillsammans med barnen direkt när vi haft våra aktiviteter.

Läslyftet

Öka medvetenheten hos oss pedagoger kring läsande och berättande. Använda konkret material när vi läser och berättar så vi ökar förståelsen hos våra barn med annat modersmål.

Utveckla arbetsorganisationen

Fortsätta utveckla vårt arbetssätt med att dela barnen i mindre grupper. En/två pedagoger per grupp. Diskutera organisation och arbetssätt på våra planeringar. Stötta varandra att vilja vara själv med barngrupper. Arbeta för att få en lugnare miljö för både barn och personal.

